

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6310
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 599
Ημερομ. Κατάθεσης: 26/4/2021

Αθήνα, 26 Απριλίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΚΕ

Προς κ.κ. Υπουργούς:

- **Ανάπτυξης & Επενδύσεων**
- **Οικονομικών**

Θέμα: «Λειτουργία και αναβάθμιση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας»

Βασική προγραμματική δέσμευση του ΣΥΡΙΖΑ ήταν η δημιουργία Δημόσιας Αναπτυξιακής Τράπεζας. Άλλωστε, η Ελλάδα ήταν η μόνη ευρωπαϊκή χώρα που δεν είχε αναπτυξιακή τράπεζα. Έτσι από τις πρώτες ημέρες της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ, άρχισε να σχεδιάζεται το εγχείρημα, σύμφωνα και με τις αποφάσεις του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής (4/2015, 12/2015). Δυστυχώς η άρνηση των Θεσμών και η υπονόμευση εγχώριων δυνάμεων στην εθνική αυτή προσπάθεια καθυστέρησαν την ίδρυσή της. Ωστόσο, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης με σύμβουλο την Γαλλική Αναπτυξιακή Τράπεζα εργάστηκε σκληρά και τελικά η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) ιδρύθηκε με τον νόμο 4608/2019 στις 25/4/2019.

Στον σχεδιασμό της Κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, η Αναπτυξιακή Τράπεζα είχε ως κύριο σκοπό την προώθηση της δίκαιης, βιώσιμης και ολιστικής ανάπτυξης της οικονομίας σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Αποτελούσε δηλαδή όχι μόνο εργαλείο στοχευμένης χρηματοδότησης αλλά και θεσμό σχεδιασμού της ανάπτυξης της οικονομίας. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι σκοπός της Τράπεζας είναι μεταξύ άλλων η στήριξη των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων καθώς και η παροχή σε αυτές καθοδήγησης και επιχειρηματικών συμβουλών ανάπτυξης και οργάνωσης, η προώθηση της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, η συνδρομή και προώθηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε τομέα της ελληνικής οικονομίας κατά τρόπο καινοτόμο, η προώθηση της δημιουργίας οικοσυστήματος καινοτομίας, η ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών των ελληνικών επιχειρήσεων, η προώθηση επενδυτικών προγραμμάτων και έργων με περιβαλλοντικές και αναπτυξιακές διαστάσεις.

Για να καταστεί δυνατό η Αναπτυξιακή Τράπεζα να επιτελέσει τον ρόλο της καταρτίστηκε από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, σε συνεργασία με την Γαλλική Αναπτυξιακή Τράπεζα, αναλυτικό σχέδιο δράσης ενδυνάμωσης της ΕΑΤ με βάση σύγχρονα πρότυπα και καλές ευρωπαϊκές πρακτικές με στόχο μέχρι τέλος του 2020 να μπορεί να εκπληρώσει πλήρως τους σκοπούς της.

Ωστόσο, μέχρι σήμερα, δεν έχουν υλοποιηθεί παρά ελάχιστα σε αυτή την κατεύθυνση. Στην πραγματικότητα η Αναπτυξιακή Τράπεζα μένει καθηλωμένη ή και αποδυναμώνεται σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό. Ειδικότερα:

- Δεν έχει υλοποιηθεί ο σχεδιασμός νέων προϊόντων παρά το γεγονός ότι μια σειρά προϊόντων στην κατεύθυνση των ανωτέρω είχαν σχεδιαστεί επί ΣΥΡΙΖΑ και είχαν παραδοθεί στη σημερινή Διοίκηση (εγγυοδοσία δανείων επιχειρήσεων παραγωγής οπτικοακουστικών έργων, ταμείο Ανάπτυξης Δυτικής Μακεδονίας, εγγυοδοσία καινοτόμων επιχειρήσεων, εγγυοδοσία ΤΕΠΙΧ II) καθώς και προγράμματα εναλλακτικής χρηματοδότησης (factoring, leasing, κ.λ.π) για τα οποία υπήρχε εγκεκριμένη χρηματοδότηση ύψους 590 εκατ. ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Τα μόνα χρηματοδοτικά προγράμματα που παρείχε η Αναπτυξιακή τους τελευταίους 12 μήνες ήταν (α) η συνέχιση του ΤΕΠΙΧ II με την απλή προσθήκη δύο υπο-προγραμμάτων επιδότησης επιτοκίου και (β) το πρόγραμμα εγγυοδοσίας χαρτοφυλακίου Covid-19, στο οποίο αρμόδιες για την επιλογή των επιχειρήσεων ήταν αποκλειστικά οι συστημικές τράπεζες. Εξαιτίας του προβληματικού σχεδιασμού του (χαμηλό ποσοστό εγγύησης) μόνο το 55% κατευθύνθηκε σε περίπου 13.000 πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις τη στιγμή που η ζήτηση ήταν υπερ-πολλαπλάσια.
- Η Αναπτυξιακή Τράπεζα όφειλε να έχει ήδη αναπτύξει εργαλεία μικρο-χρηματοδοτήσεων (μετά την ψήφιση του σχετικού Νόμου που είχε επίσης καταρτιστεί από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ) ειδικά με βάση της ανάγκες που έχουν προκύψει από την πανδημία. Παρόλα αυτά δεν έχει γίνει καμία σχετική ενέργεια τη στιγμή που οι μικρο-χρηματοδοτήσεις εκτός συστημικού τραπεζικού συστήματος θα μπορούσαν να καλύψουν μεγάλο μέρος από το κενό χρηματοδότησης της οικονομίας για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.
- Όχι μόνο η ΕΑΤ δεν αναπτύσσει νέα εργαλεία αλλά ιδρύονται πρόχειρα και με ελλιπή σχεδιασμό άλλα σχήματα για να υλοποιήσουν εργαλεία που θα έπρεπε να ανατεθούν στην ΕΑΤ καθώς εμπίπτουν στον πυρήνα του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της. Τέτοιο παράδειγμα είναι η σύσταση ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Συμμετοχές 5G Α.Ε.», θυγατρική της «Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (Ε.Ε.Σ.Υ.Π. Α.Ε.) με αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση του νέου «Ταμείου Φαιστός» (Νόμος 4727/2020). Το «Ταμείο Φαιστός» είναι στην ουσία ένα Αμοιβαίο Κεφαλαίο Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) με αποκλειστικό σκοπό τις επενδύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην έρευνα ή και ανάπτυξη προϊόντων ή και υπηρεσιών που αξιοποιούν υποδομές 5G (ή σχετικές με αυτές) στους ακόλουθους κλάδους: μεταφορές/εφοδιαστική (logistics), μεταποίηση, βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της αμυντικής, αγαθά και δίκτυα κοινής ωφέλειας, υγεία, τουρισμός, πληροφόρηση και μέσα ενημέρωσης. Δηλαδή το «Ταμείο Φαιστός» εμπίπτει ακριβώς στον πυρήνα του ρόλου της ΕΑΤ και συγκεκριμένα στις αρμοδιότητες της θυγατρικής της ΕΑΤ, της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων (πρώην ΤΑΝΕΟ) η οποία είναι και ο μόνος δημόσιος φορέας που έχει σχετική εμπειρία. Και όμως επιλέχθηκε ένα τουλάχιστον αμφίβολης αποτελεσματικότητας και αυξημένου κινδύνου νέο σχήμα.
- Επιπλέον, με βάση δημοσιεύματα, η κυβέρνηση δηλώνει την πρόθεση να ιδρύσει στο ΤΑΙΠΕΔ μια ειδική μονάδα προετοιμασίας έργων του Ταμείου Ανάκαμψης (Project Preparation Facility). Η ανάγκη επιτάχυνσης της ωρίμανσης μεγάλων έργων είναι προφανής. Τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη έχουν ιδρύσει αντίστοιχες μονάδες στις Αναπτυξιακές τους Τράπεζες που έτσι κι αλλιώς είναι υποχρεωμένες να αξιολογούν επενδυτικά έργα προκειμένου να τα χρηματοδοτήσουν. Ο νόμος για την ίδρυση της ΕΑΤ περιλαμβάνει αντίστοιχη πρόβλεψη το ίδιο και το σχέδιο δράσης που εκπονήθηκε επί ΣΥΡΙΖΑ. Η επιλογή του ΤΑΙΠΕΔ, αντί της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, ως φορέα ωρίμανσης αναπτυξιακών έργων, παρά το γεγονός ότι το

ΤΑΙΠΕΔ ιδρύθηκε για εντελώς διαφορετικό σκοπό και δεν διαθέτει καμία σχετική εμπειρία, προκαλεί πολλά ερωτηματικά.

- Το κυριότερο: Η ΕΑΤ αποκλείεται ουσιαστικά από τη διαχείριση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και ιδίως από τη διαχείριση του μέρους των δανείων που δικαιούται η χώρα μας σε αντίθεση με τις πρακτικές που ακολουθούνται στην υπόλοιπη Ευρώπη, όπου η διαχείριση μεγάλου μέρους των κονδυλίων αυτών ανατίθεται στη διαχείριση των Αναπτυξιακών Τραπεζών. Ειδικότερα, επιλογή της κυβέρνησης είναι η διάθεση των δανείων που δικαιούται η χώρα μας απευθείας στις συστημικές τράπεζες και η επιλογή επενδυτικών έργων αποκλειστικά με τραπεζικά κριτήρια. Από τα συνολικά 12,7 δισ. ευρώ των δανείων, μόλις τα 500 εκατ. ευρώ έχει προβλεφθεί να διαχειριστεί η ΕΑΤ Επενδύσεων.
- Δεν έχει υλοποιηθεί ή καθυστερεί δραματικά η κατάρτιση βασικών και υποστηρικτικών διαδικασιών της λειτουργίας της ΕΑΤ (business/support functions design).
- Δεν έχουν περιγραφεί οι διαδικασίες αξιολόγησής του προσωπικού ούτε έχει υλοποιηθεί η αξιολόγηση του υφιστάμενου προσωπικού. Επιπλέον, δεν έχει γίνει καταγραφή ποσοτικοποιημένων αναγκών στελέχωσης ανά κλάδο/ειδικότητα σε κάθε λειτουργική μονάδα και δεν έχει καταρτιστεί Κανονισμός αποδοχών και διαδικασία αντιστοίχισης προσωπικού σε νέο μισθολόγιο. Επιπλέον, δεν έχουν υλοποιηθεί δράσεις αναβάθμισης των δεξιοτήτων του υπάρχοντος προσωπικού. Παρά τις σοβαρές αυτές ελλείψεις επιχειρείται (προφανώς πρόχειρα) η ενίσχυση στελέχωσης της ΕΑΤ.
- Στην πρόσκληση 1/2020 για αποσπάσεις προσωπικού από τον Δημόσιο τομέα που δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο 2020 ανταποκρίθηκαν άνω των 140 ενδιαφερομένων. Σήμερα 9 μήνες μετά, οι αποσπασμένοι υπάλληλοι που υπηρετούν είναι ελάχιστοι ενώ αρκετοί από αυτούς έχουν ήδη επιλέξει να άρουν τις αποσπάσεις τους και έχουν γυρίσει στις παλαιές τους θέσεις. Ταυτόχρονα, πλήθος στελεχών που υπηρετούσαν ήδη στον φορέα (πρώην ΕΤΕΑΝ) επιλέγουν μέσω μετατάξεων να αποχωρήσουν από την Αναπτυξιακή Τράπεζα. Τα φαινόμενα αυτά είναι ανησυχητικά και οφείλονται, σύμφωνα με καταγγελίες, στις εξαιρετικά κακές εργασιακές συνθήκες που επικρατούν.
- Πρόσφατα είδε το φως της δημοσιότητας πλήθος προκηρύξεων που αφορούν σε προσλήψεις προσωπικού από τον ιδιωτικό τομέα. Ωστόσο, ακόμα και οι προκηρύξεις αυτές (μερικές εκ των οποίων αφορούν διευθυντικές θέσεις), είναι το λιγότερο προβληματικές αφού οι διαδικασίες επιλογής, αξιολόγησης, οι θέσεις, οι ειδικότητες, τα προσόντα, η πολιτική αμοιβών, κ.λ.π δεν ακολουθούν όσα προβλέπει η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν.4608/2019, εγείροντας μείζον ζήτημα διαφάνειας και αξιοκρατίας και τελικά αποτελεσματικότητας για την ΕΑΤ. Αποκορύφωμα αποτελεί η απευθείας ανάθεση του έργου αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων σε εταιρεία η οποία είχε αναλάβει στο παρελθόν τη δημιουργία του μητρώου πολιτικών στελεχών της Νέας Δημοκρατίας.
- Με τις διατάξεις του ν. 4782/2021 θεσπίστηκε η μεταβίβαση της ευθύνης για τη λήψη κρίσιμων αποφάσεων και εγκρίσεων από τη πολιτική ηγεσία (Γενική Συνέλευση Υπουργός Οικονομικών και Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων) στο ΔΣ της ΕΑΤ ενώ ταυτόχρονα ανανεώνεται για άλλη μια 5εταία η «προσωρινή» Διοίκηση, καταργώντας τις αρχικές προβλέψεις του ν. 4608/2019 για άμεση ανοιχτή προκήρυξη όλων των θέσεων του ΔΣ συμπεριλαμβανομένου του Διευθύνοντος Συμβούλου. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η «προσωρινή» Διευθύνουσα Σύμβουλος κυρία Αθηνά Χατζηπέτρου, από τις αρχές του 2021 έχει αναλάβει θέση ως ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος στο ΔΣ της ιδιωτικής εταιρείας «Ελλάκτωρ», αρκετές δραστηριότητες της οποίας ενδεχομένως να εμπίπτουν σε ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων με τους σκοπούς της ΕΑΤ. Δημιουργεί επίσης προβληματισμούς η επιλογή της Διευθύνουσας Συμβούλου να αλλάξει δύο τουλάχιστον φορές τον

Κανονισμό Προμηθειών της εταιρείας στην κατεύθυνση αύξησης του ορίου απευθείας ανάθεσης, ενώ ταυτόχρονα προσλαμβάνει λόγω «επείγουσών αναγκών» εξωτερικούς συνεργάτες με συμβάσεις έργου για να καλύπτουν τις ανάγκες της ΕΑΤ χωρίς να τηρούνται στοιχειωδώς διαφανείς διαδικασίες.

Επειδή η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα σχεδιάστηκε και ιδρύθηκε ως κύριος μοχλός - εργαλείο για την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας που όλοι συνομολογούμε ότι πρέπει να υπάρξει.

Επειδή όλες οι χώρες της ΕΕ στηρίζονται στις Εθνικές Αναπτυξιακές τους Τράπεζες για να σχεδιάσουν την χρηματοδότηση των οικονομιών τους και την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Επειδή είναι αναγκαίο και επείγον η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα να λειτουργεί με όρους διαφάνειας και να αναπτυχθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4608/2019.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Για ποιο λόγο δεν συμπεριλαμβάνεται η Αναπτυξιακή Τράπεζα ως βασικό εργαλείο για την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης;
2. Προτίθενται να αξιοποιηθεί η Αναπτυξιακή Τράπεζα για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας με βάση τις προβλέψεις του ιδρυτικού της νόμου;
3. Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, ως δημόσιος φορέας που ανήκει στο Μητρώο της Γενικής Κυβέρνησης, θα δημοσιεύει, στο πλαίσιο της διαφάνειας, τους ισχύοντες Κανονισμούς Λειτουργίας, Εργασίας και Αποδοχών;
4. Προτίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει σε ανοιχτή προκήρυξη όλων των θέσεων του ΔΣ συμπεριλαμβανομένου του Διευθύνοντος Συμβούλου; Γνωρίζουν οι Υπουργοί Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών που εποπτεύουν την ΕΑΤ ότι αποσιλώνεται από το προσωπικό της που αποχωρεί ομαδικά από τον οργανισμό και για τις καταγγελίες εργαζομένων για τις απαράδεκτες εργασιακές συνθήκες που λέγεται ότι επικρατούν;

Παρακαλείσθε όπως καταθέσετε (α) τους εν ισχύ Κανονισμούς Λειτουργίας και Προσωπικού και Αποδοχών, (β) τη σύμβαση με την εταιρία που ανέλαβε τις πρόσφατες προκηρύξεις για θέσεις προσωπικού καθώς και όλα τα σχετικά με τα ανωτέρω έγγραφα.

Οι ερωτώντες Βουλευτές

**Δραγασάκης Ιωάννης
Χαρίσης Αλέξης
Αχτσιόγλου Έφη (Ευτυχία)**

**Αβραμάκης Ελευθέριος
Αγαθοπούλου Ειρήνη
Αλεξιάδης Τρύφων
Αναγνωστοπούλου Αθανασία
Αποστόλου Ευάγγελος
Αραχωβίτης Σταύρος
Αυλωνίτης Αλέξανδρος Χρήστος
Βαρδάκης Σωκράτης
Βερναρδάκης Χριστόφορος
Βέττα Καλλιόπη**

Βίτσας Δημήτρης
Γκαρά Αναστασία
Γκίολας Ιωάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ελευθεριάδου Σουλτάνα
Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
Ηγουμενίδης Νίκος
Θραψανιώτης Μανόλης
Καλαματιανός Διονύσιος
Καρασαρλίδου Φρόσω
Κατρούγκαλος Γεώργιος
Κάτσης Μάριος
Καφαντάρη Χαρά
Κόκκαλης Βασίλης
Κουρουμπλής Παναγιώτης
Λάππας Σπυρίδων
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραίτης Θάνος
Νοτοπούλου Κατερίνα
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Αθανάσιος Σάκης
Παπαηλιού Γιώργος
Παπανάσιου Αικατερίνη
Παππάς Νίκος
Πέρκα Θεοπίστη
Πούλου Γιώτα
Ραγκούσης Ιωάννης
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σαρακιώτης Ιωάννης
Σκουρλέτης Πάνος
Σκουρολιάκος Παναγιώτης
Σπίρτζης Χρήστος
Συρμαλένιος Νίκος
Τελιγιορίδου Ολυμπία
Τζούφη Μερόπη
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Τσακαλώτος Ευκλείδης
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νίκος
Φωτίου Θεανώ
Χαρίτου Δημήτρης
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γιώργος